

URZĄD MIEJSKI W GLIWICACH

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE
MIASTA GLIWICE ZA 2021 ROK**

Aktualizacja

Dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Gliwice, sporządzoną celem weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
1.1 Podstawa prawna	3
1.2 Ustawy i rozporządzenia	4
1.3 Dokumenty strategiczne	4
2. Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Gliwice.....	5
2.1. Ogólna charakterystyka miasta Gliwice.....	5
2.2. System gospodarki odpadami i poniesione koszty.....	5
2.3 Metoda opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.....	10
2.4 Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta.....	13
3. Analiza wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie miasta od 2013 roku.....	15
4. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2021 roku, z podziałem na frakcje.....	19
5. Analiza ilości przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2021 roku	22
6. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2021 roku.....	22
7. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów	24
7.1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów od 2012 – 2020 r.	26
7.2 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów od 2021	29
8. Działania Straży Miejskiej w oparciu o Ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice.....	32
Wnioski końcowe.....	35

1. Wprowadzenie

1.1 Podstawa prawna

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do zadań własnych gminy należy sporządzanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- liczbę mieszkańców,
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- uzyskanych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych,
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

1.2 Ustawy i rozporządzenia

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1297.), dalej jako ucpq;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 699) dalej jako uo;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 03 sierpnia 2021r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

1.3 Dokumenty strategiczne

- Uchwała Nr V/37/7/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie: Przyjęcia planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego 2016 -2022;
- Uchwała Nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”;
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. (M.P. poz. 784).

2. Organizacja gospodarki odpadami komunalnymi w mieście Gliwice

2.1. Ogólna charakterystyka miasta Gliwice

Gliwice to miasto położone w południowo-zachodniej Polsce, w województwie śląskim, na zachodnim krańcu Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego. Gliwice są miastem na prawach powiatu położonym na Wyżynie Śląskiej, nad rzeką Kłodnicą. Według stanu na 31 grudnia 2021 roku, 160 503 osoby jest zameldowanych w Gliwicach na pobyt stały – 84 663 kobiety i 75 840 mężczyzn.

Gliwice to miasto na prawach powiatu. Proces zarządzania miastem zakłada realizację założeń zawartych w Strategii Zintegrowanego i Zrównoważonego Rozwoju Miasta Gliwice do roku 2022. Założenia te realizowane są poprzez organy powoływane w wyborach powszechnych przez mieszkańców miasta na pięcioletnią kadencję. Organem stanowiącym i kontrolnym jest Rada Miasta, która liczy 25 radnych. Jej zadaniem jest podejmowanie decyzji dotyczących najważniejszych spraw w mieście. Organem wykonawczym i reprezentacyjnym jest Prezydent Miasta, wybierany przez mieszkańców w wyborach bezpośrednich. Wybory do obecnej VIII kadencji samorządu miały miejsce 21 października 2018 r. Swój głos oddało 70.413 osób, czyli 50,44% uprawnionych. To o 13 punktów procentowych więcej niż w poprzednich wyborach samorządowych, w 2014 roku. Warto podkreślić, że od momentu powrotu wyborów samorządowych, po 1989 roku, frekwencja długofalowo rośnie i w ostatnich wyborach była wyższa niż w 1994 roku o prawie 26%. W związku z wyborem w dn. 12 października 2019 r. Prezydenta Miasta Gliwice – Zygmunta Frankiewicza do Senatu RP, ogłoszono wybory uzupełniające, które odbyły się 5 stycznia 2020. Do czasu wyborów obowiązki Prezydenta Miasta pełnił Janusz Moszyński, wyznaczony przez premiera RP. Frekwencja w wyborach 5 stycznia wyniosła 35,53%, nowym prezydentem wybranym w I turze został, z wynikiem 51,18%, Adam Neumann.

2.2. System gospodarki odpadami i poniesione koszty

Rok 2013 był rokiem szczególnym dla gospodarki odpadami komunalnymi. Od 1 lipca zaczęły obowiązywać zmienione przepisy dotyczące odpadów komunalnych. Przed 1 lipca 2013 roku każdy właściciel nieruchomości podpisywał indywidualnie umowę na odbiór odpadów komunalnych z terenu własnej nieruchomości. Taki system nie dawał jednak pełnego nadzoru nad gospodarką odpadami komunalnymi. Nierzadko zdarzało się, iż mieszkańcy chcąc zminimalizować ponoszone koszty podpisywali z firmami odbierającymi

odpady umowy na mniejsze ilości pojemników, a nadmiar wytworzonych odpadów często podrzucano z domów jednorodzinnych do pojemników znajdujących się na terenie spółdzielni mieszkaniowych lub do lasów. Brak elementu kontroli często przyczyniał się do powstawania problemu licznych nielegalnych wysypisk odpadów. Od 1 lipca 2013 r. obowiązek zorganizowania systemu odbioru odpadów komunalnych przejęło miasto Gliwice. Systemem zostały objęte jedynie gospodarstwa zamieszkałe. Radni Rady Miasta Gliwice w dniu 28 marca 2019 r. uchwałą nr IV/74/2019 w sprawie: odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, objęli systemem gospodarki odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałe. Niemniej jednak wycofali się z podjętej decyzji uchwałą numer VIII/151/2019 z dnia 5 września 2019 roku. Do podjęcia zmiany skłoniła radnych ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Ustawodawca bowiem dopuścił dobrowolność przystąpienia do miejskiego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych. Tym samym samorząd utracił możliwości realizacji celu, dla którego przyjęto uchylaną regulację, którym było zwiększenie kontroli nad ilością odpadów oraz ich segregacją. Właściciele nieruchomości niezamieszkałych kierując się zasadą najlepszego efektu ekonomicznego i minimalizacją formalności skorzystają z oferty odbioru i zagospodarowania wszystkich generowanych przez siebie odpadów (komunalnych i związanych z działalnością gospodarczą) przez firmy komercyjne, realizujące tego typu usługi przy jak najniższej cenie. Ustawa w tym zakresie została nieco skorygowana, kolejne zmiany dają możliwość właścicielom nieruchomości niezamieszkałych składania oświadczeń czy przystępują do systemu czy nie, przed zawarciem kolejnej umowy przez gminę na odbiór odpadów. Nadal jednak trudno jest oszacować ilość przedsiębiorców zostających w systemie na etapie planowania przetargu na odbiór odpadów komunalnych, dlatego wiele gmin odchodzi od obejmowania tych nieruchomości

Od 2013 roku główną firmą świadczącą dla miasta Gliwice usługi z zakresu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych jest Remondis Gliwice sp. z o.o. Ww. firma wygrywa kolejne przetargi z uwagi na fakt, że oferuje niższą cenę usługi jednocześnie spełniając wszystkie kryteria zawarte w opisie przedmiotu zamówienia. Pierwsza umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawarta była na okres 2 lat od 01.07.2013 roku do 30.06.2015 roku i opiewała na kwotę brutto 31 478 825,04 zł, kolejna od 01.07.2015 roku do 30.06.2017 roku na kwotę brutto 37 959 980,40 zł, trzecia umowa podpisana została na okres 2,5 roku od 01.07.2017 roku do 31.12.2019 roku na kwotę 59 913 853,20 zł.

Kolejny przetarg ogłoszony w lipcu 2019 roku został unieważniony na podstawie art. 93 ust. 1 pkt. 4) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. Cena najkorzystniejszej oferty przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie niniejszego zamówienia. W postępowaniu złożono jedną ofertę z ceną 83 858 603,40 zł. Zamawiający przeznaczył na sfinansowanie zamówienia kwotę 59 161 335,20 zł. Zamawiający nie zwiększył tej kwoty do ceny najkorzystniejszej oferty. W związku z powyższym na okres pół roku tj. od 01.01.2020 roku do 30.06.2020 roku Urząd Miasta podpisał w firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. tzw. „Umowę interwencyjną”. Wszystkie umowy do 31.12.2019 roku były rozliczane ryczałtowo, ponieważ ustawa dopuszczała tę formę rozliczeniową. Nowelizacja Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie z 2019 roku wprowadziła obowiązek rozliczania się z firmą świadcząca dla miasta usługi z zakresu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od odebranej tony. Kolejna obowiązująca umowa została podpisana na okres 2 lat tj. od 01.07.2020 roku do 30.06.2022 roku, w kwocie 83 896 722, 00 zł lub do momentu wyczerpania środków przewidzianych na jej realizację. Powyższe dane zebrano w tabeli poniżej:

Tabela 1 Okresy trwania, rozliczeń oraz wartości zamówień zgodnie z umowami zawartymi z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o.

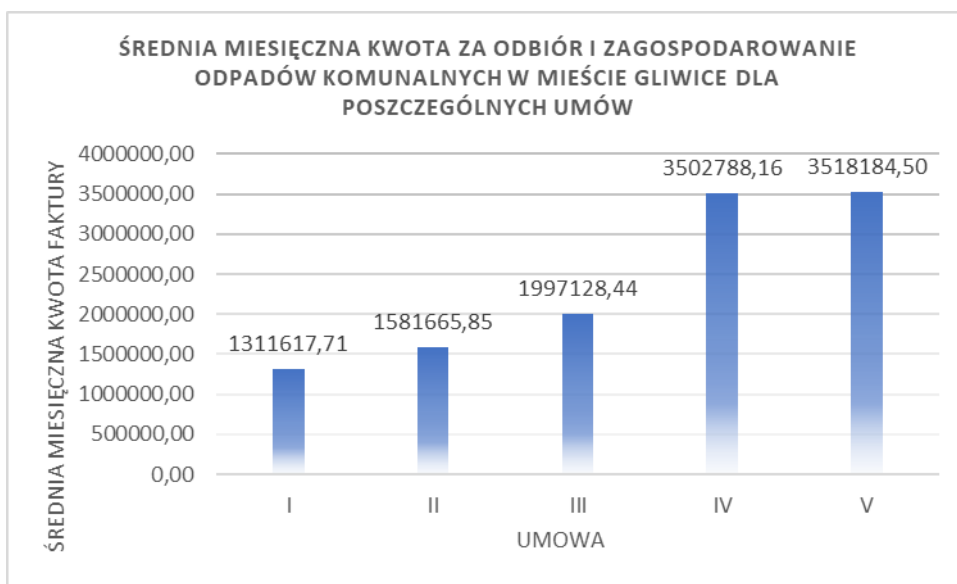
Remondis Gliwice Sp. z o. o.					
Umowa	I	II	III	IV	V
Okres trwania umowy/rozliczeniowy	01.07.2013 30.06.2015	01.07.2015 30.06.2017	01.07.2017 31.12.2019	01.01.2020 30.06.2020	01.07.2020 30.06.2022 lub do wyczerpania środków
Wartość zamówienia	31 478 825,04 zł	37 959 980,40 zł	59 913 853,20 zł	21 016 728, 94 zł	83 896 722, 00 zł

Jak widać cena odbioru i zagospodarowania odpadów wciąż rośnie. W przeliczeniu miesięczny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w mieście Gliwice podczas trwania umowy wynosił w odniesieniu do kolumn w tabeli:

- I 1 311 617,71 zł;
- II 1 581 665,85 zł;
- III 1 997 128,44 zł;
- IV 3 502 788,16 zł;
- V 3 518 184,50 zł.

Przy czym kwota dwóch ostatnich umów jest uśredniona z uwagi na fakt, że rozliczenie z firmą dokonywane było od ilości faktycznie odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców. Powyższe dane przedstawia wykres poniżej:

Wykres 1 Średnia miesięczna kwota za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w mieście Gliwice dla poszczególnych umów

System gospodarki odpadami komunalnymi finansowany jest z opłat pobieranych od mieszkańców.

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokrywa nie tylko bezpośredni odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców miasta przez firmę świadczącą usługi, ale także:

- transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów tzn. zagospodarowanie odpadów (stanowią aż 60-70% opłaty);
- prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK Gliwice) oraz rozszerzanie katalogu przyjmowanych odpadów;
- prowadzenie zbiórek elektroodpadów;
- obsługę administracyjną systemu;
- edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

W roku 2021 koszty systemu gospodarowania odpadami, przy wpływach 51 748 050,82 wynosiły 45 946 351,41zł, w tym koszty związane z odbiorem odpadów od mieszkańców przez firmę odbierającą odpady, koszty prowadzenia PSZOK, prowadzenia zbiórki elektroodpadów, resztę zaś wynosiły koszty obsługi administracyjnej systemu jak i koszty związane z edukacją ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. Biorąc pod uwagę, że ewidencja finansowa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi prowadzona jest na odrębnym nowym rachunku bankowym od 2019 r. szacuje się, że system zbilansuje się w drugiej połowie 2022 r.

Z wykazywanej nadwyżki można finansować: koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami, koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania, kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Głównymi przyczynami wciąż rosnącej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest:

- wzrost opłat za składowanie odpadów („opłaty marszałkowskiej”), której wysokość jest ustalana przez Radę Ministrów i waloryzowana przez Ministra Klimatu i Środowiska. Jeszcze w 2013 r. jej wysokość wynosiła 115,41 zł, w 2019 już 170 zł, 2020 r. - 270 zł, 2021 – 276,21 zł;
- stale rosnąca ilość odpadów komunalnych odbieranych od mieszkańców przez firmę świadczącą usługi z zakresu odbierania i zagospodarowania odpadami komunalnymi;
- rosnąca ilość odpadów komunalnych oddawanych przez mieszkańców do PSZOK;
- wysoki poziom inflacji przekładający się znacząco na wzrost ceny paliwa, energii elektrycznej oraz kosztów pracy;
- nakładane zmieniającymi przepisami prawa nowe obowiązki na instalacje odbierające odpady komunalne, w tym uruchomienie systemów przeciwpożarowych i monitoringu, (jako reakcja na liczne pożary na wysypiskach śmieci), budowanie hal do gromadzenia odpadów komunalnych zmieszanych z izolowanym podłożem czy obowiązek zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów wykonania zastępczego (między innymi decyzji nakazującej usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynami);
- trudności z zagospodarowaniem paliw alternatywnych;
- brak instalacji termicznego przekształcania odpadów na ślasku;
- wskazywanie w pozwoleniach zintegrowanych limitów ilościowych dla odpadów przyjmowanych na instalacjach

2.3 Metoda opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Art. 6h Ustawy z dnia z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie nakłada na właściciela nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy obowiązek ponoszenia na rzecz gminy na terenie, której są położone ich nieruchomości, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przedmiotowa ustawa w art. 6j przewiduje trzy sposoby jej obliczania. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi może stanowić iloczyn:

- liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, lub
- ilości zużytej wody z danej nieruchomości, lub
- powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.41)- oraz stawki opłaty ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1.

Rada Miasta w Gliwicach podjęła decyzję, że wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami uzależniona będzie od powierzchni nieruchomości tj. od ilości metrów kwadratowych powierzchni mieszkalnej nieruchomości. Wybór został dokonany w oparciu o nw. korzyści:

- dostępność danych do obliczeń stawki (Urzędowe bazy danych);
- niezmienność czynnika determinującego wysokość opłaty (stała powierzchnia lokalu) i łatwość wyliczeń;
- korzystność dla rodzin wielodzietnych;
- najniższe koszty administracyjne w związku z brakiem konieczności częstego aktualizowania złożonej raz deklaracji;
- zlikwidowanie ryzyka manipulacji danych w deklaracjach, które wystąpić mogą w pozostałych metodach;
- zapewnienie szczelność systemu;
- w związku z czasowym pobytem studentów w okresie akademickim właściciel wynajmujący nieruchomości ponosi stałe koszty gospodarki odpadami, bez konieczności ciągłych zmian deklaracji.

Wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w mieście Gliwice od 2013 roku obliczana jest na podstawie powierzchni lokalu mieszkalnego - oraz ustalonej przez Radę Miasta stawki opłaty. W Uchwale Nr XVII/337/2020 Rady Miasta Gliwice z dnia 30 lipca 2020 r. o zmianie uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty

zdecydowano, że miesięczną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny, obecnie wynosi:

1. dla lokali mieszkalnych o powierzchni mniejszej lub równej 60 m² :
  - a. 1,05 zł od 1 m² powierzchni;
2. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 60 m² i nie większej niż 90 m²;
  - a. 1,05 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
  - b. 0,79 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m²;
3. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 90 m² i nie większej niż 120 m²:
  - a. 1,05 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
  - b. 0,79 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m² do 90 m² włącznie,
  - c. 0,42 zł od 1 m² powierzchni powyżej 90 m²;
4. dla lokali mieszkalnych o powierzchni większej niż 120 m²:
  - a. 1,05 zł od 1 m² powierzchni do 60 m² włącznie,
  - b. 0,79 zł od 1 m² powierzchni powyżej 60 m² do 90 m² włącznie,
  - c. 0,42zł od 1 m² powierzchni powyżej 90 m² do 120 m² włącznie,
  - d. 0,20 zł od 1 m² powierzchni powyżej 120 m².

W przypadku niewypełniania przez mieszkańców obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wzrasta czterokrotnie, proporcjonalnie do stawek podstawowych.

Ponadto Rada Miasta uchwałą nr XVII/337/2020 z dnia 30 lipca 2020 r. o zmianie uchwały w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, zwolniła z części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, położonymi na terenie miasta Gliwice, kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Zwolnienie, to wynosi 6 zł od opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalonej dla danej nieruchomości. Zwolnienie zaczęło obowiązywać od 01.10.2020 r. a do końca grudnia 2020 roku ze zwolnienia skorzystało 195 właścicieli nieruchomości. Obowiązek ustanowienia przez rady gminy niniejszego zwolnienia wymusił na radnych art. 6k ust. 4a Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są do uiszczania opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z dołu, bez wezwania, w łącznej wysokości za trzy miesiące kalendarzowe, w następujących terminach:

- za I kwartał do 15 kwietnia danego roku;
- za II kwartał do 15 lipca danego roku;
- za III kwartał do 15 października danego roku;
- za IV kwartał do 31 grudnia danego roku.

W przypadku zmiany danych będących podstawą do ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana.

Jednocześnie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gliwicach, seniorzy mogą uzyskać dofinansowanie do opłat za odpady komunalne, czyli świadczenie pieniężne na dofinansowanie do opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych. Powyższe dofinansowanie dedykowane jest osobom, które łącznie spełniają następujące warunki:

- ukończyły 60 rok życia,
- są uprawnione do zajmowania lokalu mieszkalnego o powierzchni przekraczającej 45,5 m² na osobę w gospodarstwie domowym,
- uzyskują miesięcznie dochód w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej w wysokości nie przekraczającej:
  - 3 104 zł netto dla osoby samotnej,
  - 2 400 zł netto na osobę w rodzinie,
- nie kwalifikują się do otrzymania dodatku mieszkaniowego.

Świadczenie to może zostać przyznane po złożeniu wniosku i przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w miejscu zamieszkania wnioskodawcy. Termin przeprowadzenia wywiadu jest indywidualnie ustalony z wnioskodawcą.

Na koniec 2021 roku liczba nieruchomości, na które została złożona deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 14799, liczba nieruchomości, na które nie została złożona deklaracja wynosiła 40, liczba nieruchomości czasowo niezamieszkałych to 385.

2.4 Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta

Odbiór i zagospodarowanie odpadów u źródła jest realizowany przez firmę zewnętrzną świadcząca dla miasta Gliwice ww. usługi, wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego tj. Remondis Gliwice Sp. z o.o. odpady komunalne z terenu miasta odbierane są w postaci selektywnej.

Obowiązek selektywnego zbierania realizowany jest poprzez:

- indywidualne przydomowe kompostowanie bioodpadów powstających w zabudowie jednorodzinnej;
- zbiórkę w przeznaczonych do tego celu pojemnikach i workach następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, bioodpady, tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe, oraz szkło;
- zbiórkę powstających w gospodarstwach domowych następujących frakcji odpadów: przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz zużyte opony.

W ramach zawartej umowy z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o. odbiór odpadów komunalnych „u źródła” dotyczy każdej ilości odpadów komunalnych:

- odpady zmieszane (pozostałe po segregacji);
- tworzywa sztuczne, metal i opakowania wielomateriałowe;
- papier;
- szkło;
- odpady wielkogabarytowe.
- bioodpady

Bioodpady są odpadem limitowanym przy odbiorze odpadu „u źródła”, co nie zmienia faktu, że każdą ilość mieszkańiec może oddać we własnym zakresie na PSZOK.

Wykonawca wyposaża właścicieli nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych oraz utrzymuje pojemniki w odpowiednim stanie technicznym i sanitarnym, według z góry ustalonego harmonogramu. Właściciele nieruchomości jednorodzinnych zostali wyposażeni w pojemniki do zbierania odpadów zmieszanych i bioodpadów oraz worki do zbierania odpadów segregowanych. Właściciele nieruchomości wielorodzinnych zostali wyposażeni w pojemniki do zbierania wszystkich ww. frakcji odpadów komunalnych. Kolorystyka pojemników i worków na odpady komunalne została dostosowana do zapisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016

r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów komunalnych.

Częstotliwość wywozu odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych została dostosowana w taki sposób, aby zagwarantować prawidłowy stan higieniczno – sanitarny oraz estetykę nieruchomości, a w szczególności została tak dobrana, aby nie następował rozkład biologiczny odpadów. Częstotliwość odbioru odpadów w zabudowie wielorodzinnej zróżnicowano w zależności od ilości lokali mieszkalnych przydzielonych do danego stanowiska śmietnikowego oraz rodzaju odbieranego odpadu komunalnego. W zabudowie jednorodzinnej odpady odbierane są raz na dwa tygodnie. Bezpośrednio od mieszkańców odbywa się również odbiór odpadów wielkogabarytowych. W zabudowie wielorodzinnej odbywa się on zgodnie z ustalonym harmonogramem natomiast w jednorodzinnej na zgłoszenie mieszkańca.

Ponadto w ramach ciążącego na gminie obowiązku utworzenia Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zadanie to Rada Miasta powierzyła Przedsiębiorstwu Zagospodarowania Odpadów w Sp. z o.o. w Gliwicach wcześniej Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Gliwicach, na podstawie porozumienia technicznego. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, jest zlokalizowany przy ul. Rybnickiej 199B w Gliwicach. Punkt znajduje się w miejscu umożliwiającym łatwy i szybki dostęp dla wszystkich mieszkańców miasta i zapewnia odbiór takich odpadów jak papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale i opakowania wielomateriałowe, bioodpady, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony. Ponadto z dniem 1 stycznia 2020 r. rozszerzono katalog odpadów, które mieszkańcy mogą oddawać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych o: przeterminowane leki, opakowania zawierające substancje niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki oraz tekstylia i odzież.

Dodatkowo w ramach PSZOK działa punkt „Drugie Życie Rzeczy”, w którym mieszkaniec Gliwic może daną rzecz przekazać oraz nabyć po podpisaniu stosownego dokumentu.

Przyjmowane są następujące przedmioty:

- meble (krzesła, tapczany, stoły, taborety),
- zabawki,

- doniczki, wyroby ceramiczne i szklane,
- rowery.

Wychodząc naprzeciw wciąż rosnącym potrzebom mieszkańców miasto organizuje odbiór przeterminowanych leków oraz odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, w wybranych aptekach zlokalizowanych na terenie miasta. W aptekach, które zadeklarowały udział w akcji ustawiono specjalistyczne pojemniki do zbierania tych odpadów.

Ponadto w okresie wiosenno – letnim w wyznaczonych punktach miasta organizuje się zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Te rozwiązania znacznie ułatwiają mieszkańcom pozbywanie się niektórych frakcji odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami.

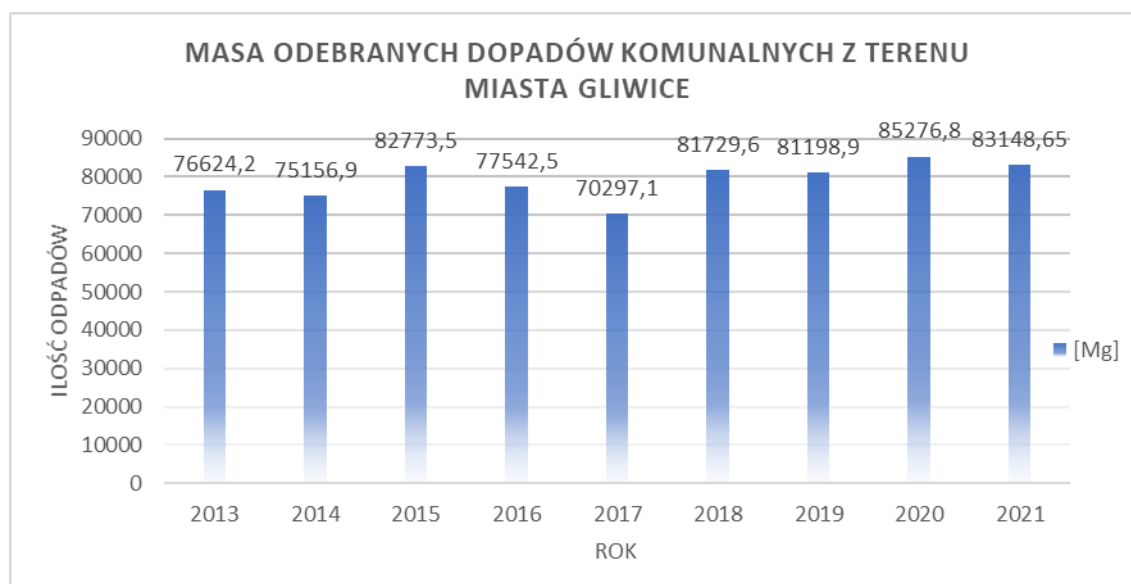
3. Analiza wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie miasta od 2013 roku

Tabela 2. Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Gliwice od 2013 roku w tonach [Mg]¹

Masa odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Gliwice									
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[Mg]	76624,20	75156,90	82773,50	77542,50	70297,10	81729,60	81198,90	85276,80	83148,65

¹ Łączna masa odebranych odpadów komunalnych przez firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu miasta Gliwice od 2013

Wykres 2. Porównanie ilości odebranych odpadów komunalnych z terenu miasta Gliwice od 2013 roku

Na łączną masę odebranych odpadów komunalnych składają się odpady odebrane od mieszkańców przez firmę odbierającą odpady komunalne i komercyjne odbiory odpadów komunalnych.

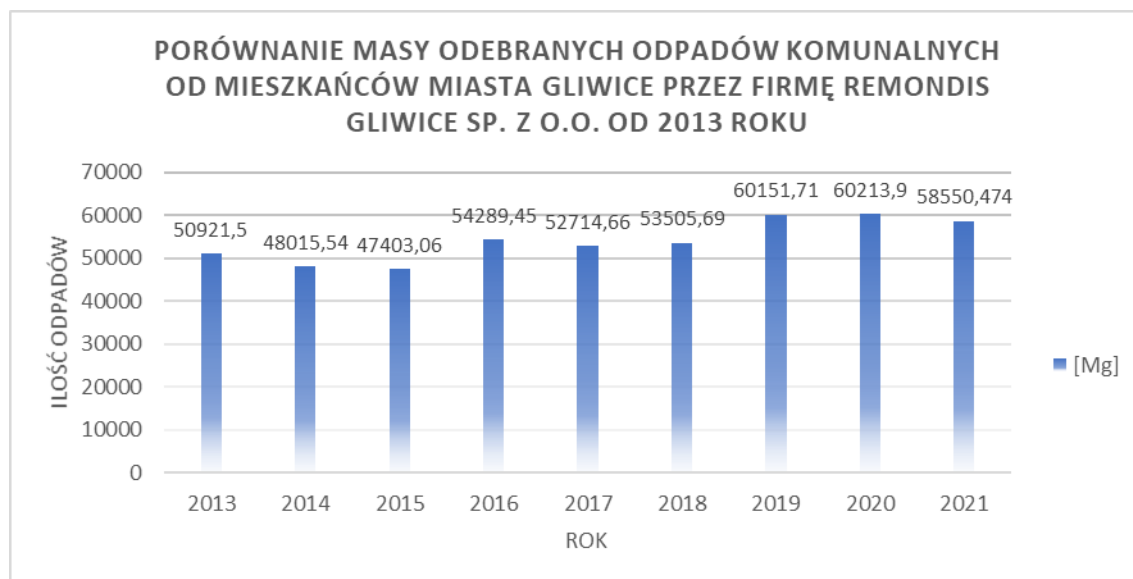
Tabela 3. Ilość odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. od 2013 roku²

Masa odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców z terenu miasta Gliwice od 2013 roku									
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[Mg]	50921,50	48015,54	47403,06	54289,45	52714,66	53505,69	60151,71	60213,90	58550,474

² Ilość odebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych (z gospodarstw domowych) w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawartej z firmą Remondis Gliwice Sp. z o.o.

Wykres 3. Porównanie masy odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. od 2013 roku

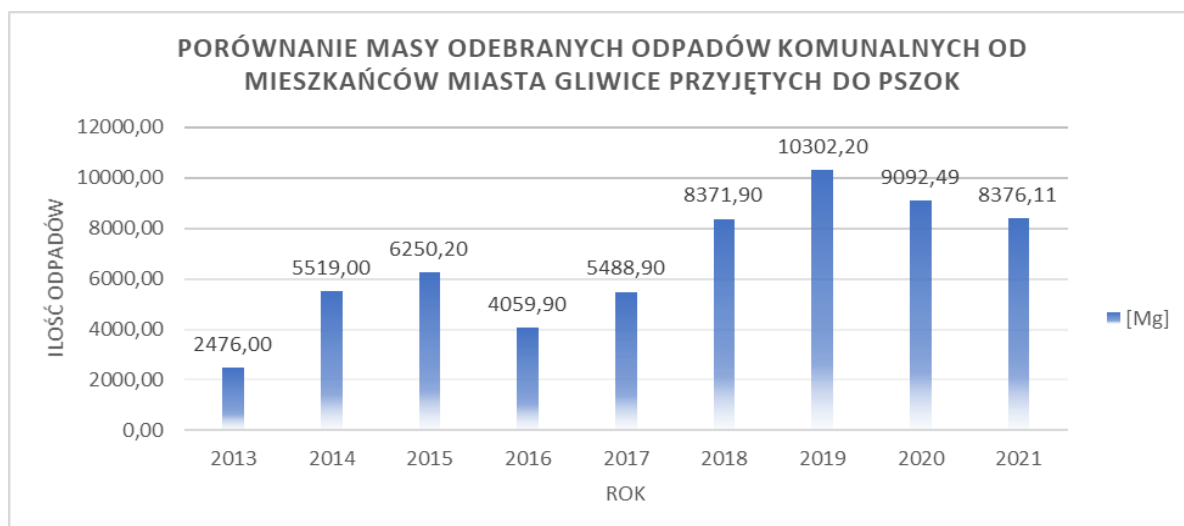

Warto zauważyć, różnicę w masie odebranych odpadów komunalnych pomiędzy rokiem 2020 i 2021. Wpływ na to miał wprowadzony w 2020 r. tzw. lockdown, przez co mieszkańcy oddawali do systemu odbioru odpadów komunalnych większą ich ilość.

Tabela 4. Ilość przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) od 2013 roku

Masa przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice w PSZOK									
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
[Mg]	2 476,0	5 519,0	6 250,2	4 059,9	5 488,9	8 371,9	10 302,2	9 092,486	8 376,11

Wykres 4. Porównanie ilość przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) od 2013 rok

Warto zauważyć, że na różnicę w odbiorze masy odpadów komunalnych przyjętych na PSZOK pomiędzy rokiem 2020 i 2021, miał wprowadzony w tym piowszym tzw. lockdown, przez co mieszkańcy oddawali do systemu odbioru odpadów komunalnych większą ich ilość.

Po przeliczeniu masy wszystkich odpadów odebranych od mieszkańców miasta Gliwice, czyli zsumowaniu masy odpadów odebranych w 2021 r. przez firmę Remondis Gliwice sp. z o. o. (58550,474 Mg), masy odpadów oddanych na PSZOK (8376,11 Mg) oraz masy odpadów oddanych do firm zbierających odpady (3802,551 Mg) i przeliczeniu przez liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w mieście Gliwice (160503 osób) wynika, że każdy z mieszkańców w 2021 roku wyprodukował **441 kg** odpadów.

4. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2021 roku, z podziałem na frakcje

Tabela 5. Ilość i rodzaj odebranych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2021 roku

Raport ilości odebranych odpadów komunalnych 2021 r.													
Rodzaj odebranych odpadów	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	RAZEM
Niesegregowane odpady komunalne	2986,38	2838,36	3443,58	3313,9	3226,14	3176,6	3096,92	3146,44	3195,14	3242,4	3208,84	3293,66	38168,36
Opakowania z papieru i tektury	295,4	234,33	269,52	263,68	271,52	256,8	265,46	296,76	241,62	253,44	264,38	311,8	3224,71
Opakowania z tworzyw sztucznych	423,1	407,84	452,14	444,66	486,96	401,12	339,52	496,76	433,78	419,42	426,4	444,72	5176,42
Opakowania ze szkła	271,96	254,02	312,17	292,61	295,53	280,074	251,81	259,17	266,6	221,48	225,2	241,42	3172,044
Odpady ulegające biodegradacji	96,46	64,22	253,18	398,14	695,72	722,52	683,52	663,72	628,04	553,48	569,9	163,68	5492,58
Opakowania z metali	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0	0	0	0	0
Odpady wielkogabarytowe	223,1	246,78	317,08	217,64	298,22	317,64	327,80	352,98	301,82	268,38	228,98	215,94	3316,36
suma	4296,4	4045,55	5047,67	4930,63	5274,09	5154,754	4965,03	5 215,83	5067,00	4958,60	4923,7	4671,22	58550,474
Odpady bez zmieszanych	1310,02	1207,19	1604,09	1616,73	2047,95	1978,154	1868,11	2 069,39	1871,86	1716,20	1714,86	1377,56	

Wykres 5. Stosunek masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od mieszkańców miasta Gliwice przez firmę Remondis Gliwice Sp. z o.o. w 2021 roku, w ujęciu miesięcznym

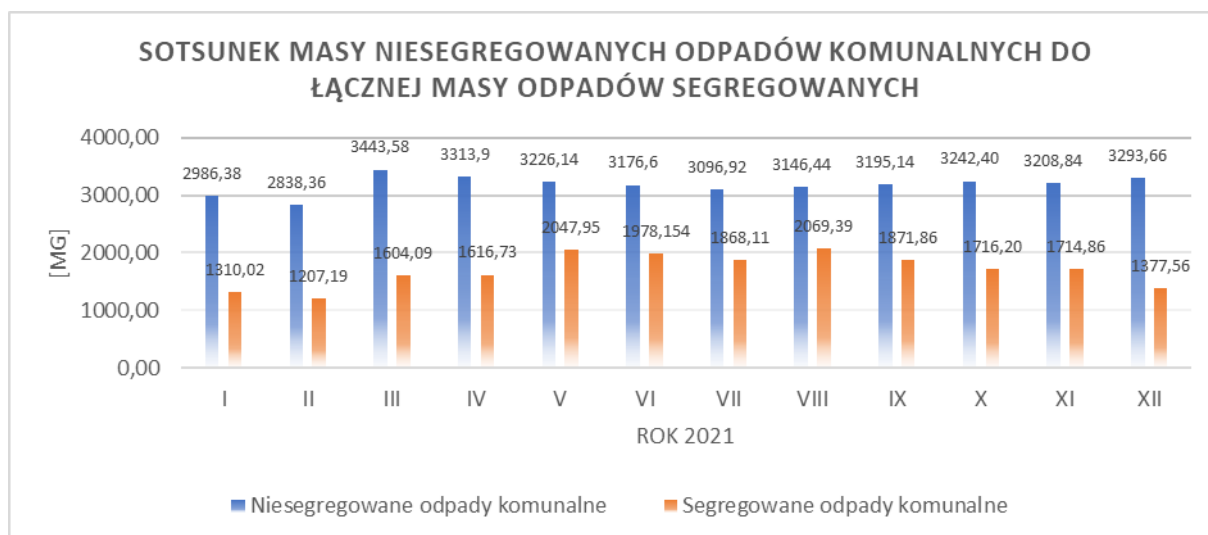

Tabela 6. Wykaz instalacji do których Wykonawca przekazuje odebrane od właścicieli nieruchomości odpady komunalne

Lp.	Rodzaj odpadów	Nazwa i adres podmiotu zarządzającego instalacją	Adres instalacji	Status instalacji
1.	Odpady zmieszane (niesegregowane)	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o.	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	Regionalna
2.	Odpady zmieszane (niesegregowane)	PreZero Recycling Południe sp. z o.o.	ul. Szybowa 44 44-193 Knurów	Regionalna
3.	Odpady zmieszane (niesegregowane)	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	Regionalna
4.	Tworzywa sztuczne	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o.	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	NIE DOTYCZY
5.	metale	MIROMARK Obrót Surowcami Wtórnymi i Transport Odpadów Mirosław Klyta	ul. Pyskowska 24A 41-407 Zabrze	NIE DOTYCZY
6.	metale	Złomex Marek Klyta	ul. Cmentarna 11 42-600 Tarnowskie Góry	NIE DOTYCZY
7.	metale	P.P.H.U GLIW-MET s.c. Andrzej Burezy, Jakub Burezy	ul. Pszczyńska 122 44-100 Gliwice	NIE DOTYCZY
8.	szkło	Rhenus Recykling Polska Sp. z o.o.	ul. Wawelska 107, 64-200 Piła	NIE DOTYCZY
9.	szkło	Krynicki Recykling S.A	ul. Klonowa 58, 42-700 Lubliniec	NIE DOTYCZY
10.	szkło	Sar Recykling Sp. z o.o	ul. Wyzwolenia 2 41-100 Siemianowice Śląskie	NIE DOTYCZY
11.	szkło	Remondis Glass Recykling Polska Sp. z o.o.	ul. Portowa 22 44-102 Gliwice	NIE DOTYCZY
12.	papier	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o.	ul. Rybnicka 199G 44-122 Gliwice	NIE DOTYCZY
13.	papier	Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o.	ul. Laryszowska, 42-600 Tarnowskie Góry	Regionalna
14.	opakowania wielomateriałowe	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Górażdże	ul. Kamienna 11, Górażdże	NIE DOTYCZY
15.	opakowania wielomateriałowe	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Dąbrowa Górnicza	ul. Puszkina 41, Dąbrowa Górnicza	NIE DOTYCZY

16.	Odpady wielkogabarytowe	Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	ul. Rybnicka, 44-122 Gliwice	NIE DOTYCZY
17.	Odpady wielkogabarytowe	Zakład Produkcji Paliw Alternatywnych Dąbrowa Górnicza	ul. Puszkina 41, Dąbrowa Górnicza	NIE DOTYCZY
18.	odpady wielkogabarytowe	SG SYNERGIA Sp. z o.o. S.K.A	Sobuczyna Działka nr ewid. 597/1, 597/2, 95/5, 96/5, 97/5, 98/4	NIE DOTYCZY
19.	odpady wielkogabarytowe	Cofinco - Poland Sp. z o.o	ul. Dębina 36 44-335 Jastrzębie Zdrój	NIE DOTYCZY
20.	Odpady ulegające biodegradacji	Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o.	ul. Laryszowska 42-600 Tarnowskie Góry	Regionalna
21.	odpady ulegające biodegradacji	Przedsiębiorstwo Składowania i Utylizacji Odpadów sp. z o.o	ul. Rybnicka 44-122 Gliwice	Regionalna
20.	Tworzywa sztuczne	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice ul. Rybnicka 199G, 44-122 Gliwice	NIE DOTYCZY
21.	Tworzywa sztuczne	KAPADORA sp. z o.o.	ul. Kleszczowska 36 44-240 Żory	NIE DOTYCZY
22.	Szkło	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice	NIE DOTYCZY
23.	Papier	Remondis Gliwice sp. z o.o.	ul. Kaszubska 2, 44-100 Gliwice ul. Rybnicka 199G, 44-122 Gliwice	NIE DOTYCZY
24.	Papier	KAPADORA sp. z o.o.	ul. Kleszczowska 36 44-240 Żory	NIE DOTYCZY
25.	Tworzywa sztuczne	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	NIE DOTYCZY
26.	Odpady wielkogabarytowe	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	NIE DOTYCZY
27.	Odpady ulegające biodegradacji	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o.	ul. Cmentarna 19f 41-800 Zabrze	NIE DOTYCZY
28.	Odpady zmieszane (niesegregowane)	BM RECYKLING sp. z o.o ul. Tkacka 30 34-120 Andrychów	ul. Konopnickiej 11 41-100 Siemianowice Śląskie	NIE DOTYCZY
29.	Odpady zmieszane (niesegregowane)	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej sp. z o.o. ul. Obroki 140, 40-833 Katowice	ul. Milowicka 7A 40-312 Katowice	NIE DOTYCZY
30.	Odpady zmieszane (niesegregowane)	SEGO sp. z o.o. ul. Kolberga 65 44-251 Rybnik	ul. Kolberga 65 44-251 Rybnik	NIE DOTYCZY

31.	Odpady ulegające biodegradacji	BM RECYKLING sp. z o.o. ul. Tkacka 30 34-120 Andrychów	ul. Konopnickiej 11 41-100 Siemianowice Śląskie	NIE DOTYCZY
32.	Odpady zmieszane (niesegregowane)	Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej ALBA Sp. z o.o. ul. Bytkowska 15 41-500 Chorzów	Zakład Przetwarzania Odpadów ul. Brzezińska bn 41-503 Chorzów	NIE DOTYCZY
33.	Odpady ulegające biodegradacji	Best-Eko Sp. z o.o. ul. Gwarków 1 44-240 Żory	ul. Rycerska 101 44-251 Rybnik	NIE DOTYCZY

5. Analiza ilości przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2021 roku

Tabela 7. Ilość i rodzaj przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2021 roku, z podziałem na frakcje

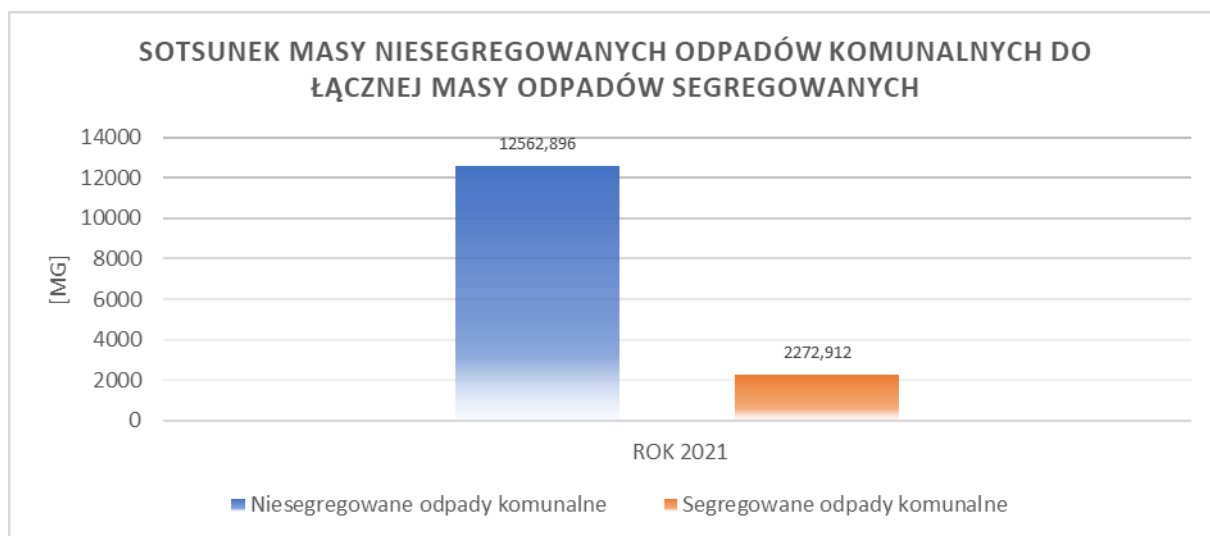
Ilość i rodzaj przyjętych odpadów komunalnych od mieszkańców miasta Gliwice do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2021 roku													
frakcja odpadów	styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	suma
Odpady wielkogabarytowe	139,72	143,94	236,34	239,67	257,2	291,04	345,00	321,88	282,34	264,9	193,95	202,16	2918,14
Biodpady	8,64	12,32	60,14	81,1	93,26	102,68	105,46	100,52	98,36	90,66	62,64	8,7	824,48
Zużyte opony	6,56	4,4	10,06	15,48	13,06	11,54	11,00	12,22	9,1	11,24	13,28	15,50	133,44
Odpady budowlane	230,9	213,74	329,54	342,76	364,08	409,56	429,60	393,78	396,14	438,22	319,74	278,88	4146,94
Zużyte baterie i akumulatory	0,08	0	0,039	0	0,546	0	0	0	0	0	0	0,03	0,692
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	10,928	6,26	8,25	10,393	7,101	13,756	12,540	7,147	9,157	12,194	10,149	12,048	119,929
Chemikalia gr.I	0,00	0,00	0,07	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00	0,04	0,14
Chemikalia gr.II	3,143	2,370	5,238	8,168	6,398	8,590	8,745	8,225	9,428	6,538	1,491	7,922	76,256
Przetworzone leki	0,56	0,61	1,39	0,92	0,69	0,72	0,95	0,60	1,09	0,75	0,89	1,00	10,17
Odzież i tekstylia	0,000	0,000	0,000	0,180	0,000	0,000	0,000	0,000	0,300	0,000	0,920	0,400	1,800
Igły i strzykawki	0,017	0,010	0,025	0,041	0,018	0,019	0,063	0,030	0,009	0,046	0,017	0,042	0,337
Tworzywa sztuczne	0,980	0,580	2,100	1,720	2,380	1,360	1,060	1,380	1,920	1,780	1,280	1,540	18,080
Papier	7,300	5,370	8,260	10,000	8,420	7,520	7,880	7,280	9,480	10,120	8,540	7,960	98,130
Metale	0,00	5,56	0,00	1,40	0,00	4,40	2,00	0,00	1,80	0,46	0,00	0,00	15,62
Szkło	0,00	1,26	1,92	0,00	1,66	1,84	0,00	1,76	1,80	0,00	0,00	1,72	11,96
Suma													8376,11

6. Analiza ilości odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2021 roku.

Tabela 8. Ilość i rodzaj odebranych odpadów komunalnych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2021 roku z podziałem na frakcje.

Ilość i rodzaj odpadów komunalnych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2021 roku	
Niesegregowane odpady komunalne	12562,896
Papier	949,224
Plastik	749,21
Szkło	181,045
Biodpady	393,433
Łączna masa odpadów segregowanych	2272,912
Suma wszystkich odpadów	14835,808

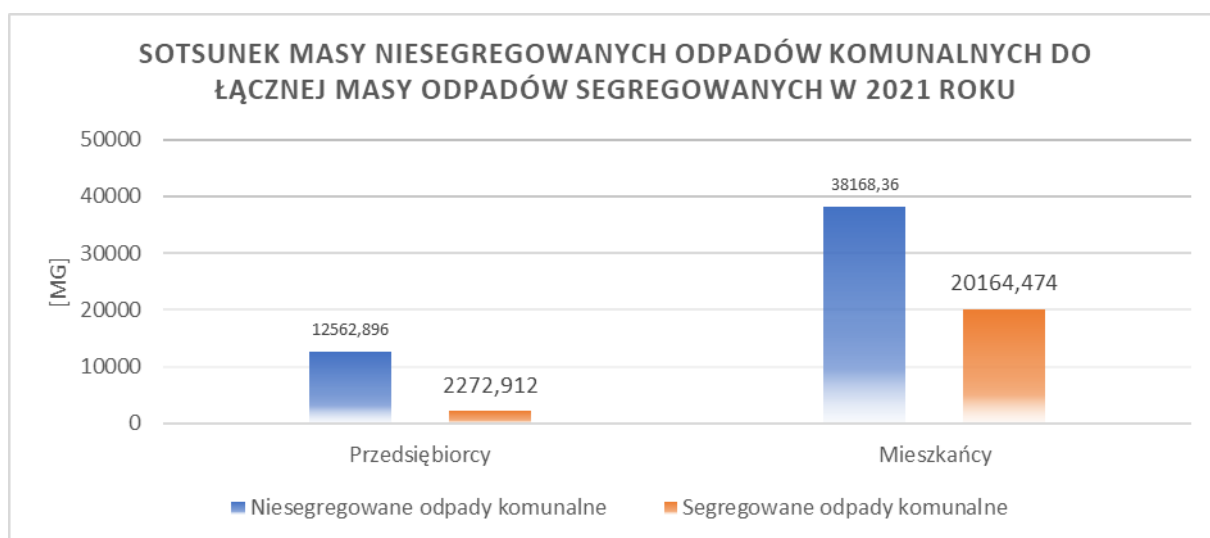
Wykres 6. Stosunek masy nie segregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice w 2021.

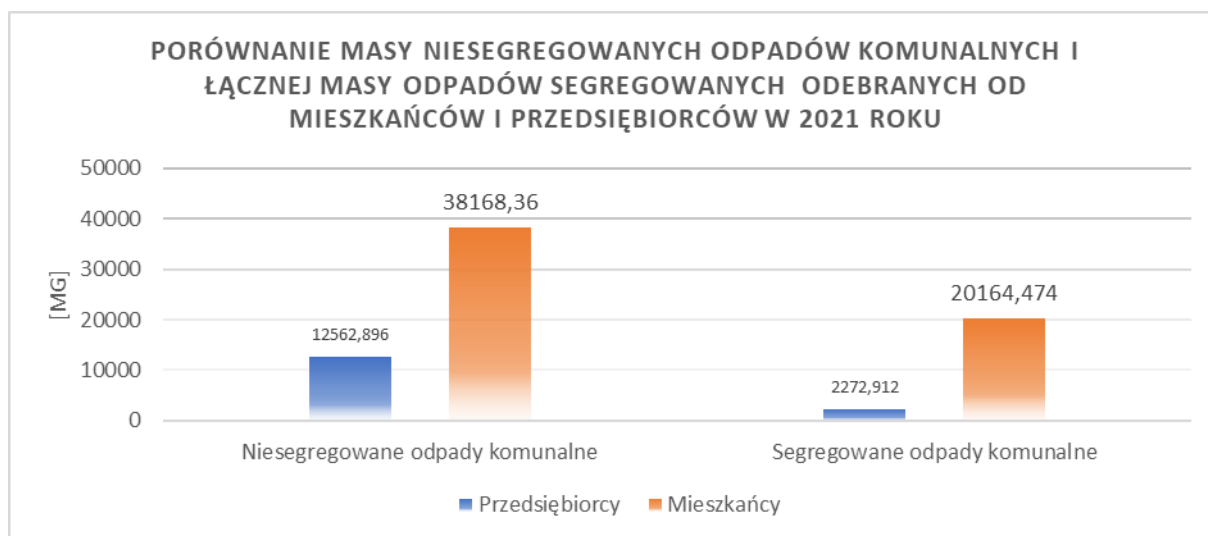
Przedsiębiorcy realizujący komercyjny odbiór odpadów komunalnych, mimo ustawowego wymogu ich odbioru w sposób selektywny, w większości nie zawierają umów na segregację wszystkich wymaganych frakcji.

Swoje posunięcia najczęściej opierają na działaniach Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które uchyla decyzje Prezydenta Miasta nakładające kary finansowe za nieosiągnięcie wymaganych ustawowo poziomów recyklingu, uzasadniając uchylene niską szkodliwością czynu.

Wykres 7. Stosunek masy nie segregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice i mieszkańców w 2021.

Wykres 8. Porównanie masy niesegregowanych odpadów komunalnych do łącznej masy odpadów segregowanych odebranych od przedsiębiorców działających na terenie miasta Gliwice i mieszkańców w 2021.

7. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów

Poziomy recyklingu jakie musi osiągnąć gmina określone są w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2021r., poz. 888 z późn. zm.). Zgodnie z art. 3b tej ustawy, gminy są zobowiązane do osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2021 r. odpowiednich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 20% wagowo ze wszystkich odebranych odpadów komunalnych.

Ponadto na podstawie art. 3c przywołanej ustawy, gminy są obowiązane ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Jednocześnie ustęp drugi ww. artykułu mówi, że Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, które gmina jest obowiązana osiągnąć w poszczególnych latach, uwzględniając potrzebę osiągnięcia poziomów określonych w ust. 1;
- 2) sposób obliczania poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, uwzględniając uzasadnione szacunki masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych na mieszkańca w 1995 r.,

dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców zamieszkujących daną gminę oraz procentowy udział odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Jednak w rozporządzeniu Ministra Środowiska, wskaźniki dla ww. poziomu skończyły się na I połowie 2020.

Warto zaznaczyć, że rok 2021, jest rokiem, w którym diametralnie zmienił się sposób wyliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Ostatnia zmiana ustawy wprowadziła nowy poziom, który wymagany jest od gminy. Gminy są obowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości:

- 1) 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025–2029;
- 2) 20% wagowo – za każdy rok w latach 2030–2034;
- 3) 10% wagowo – w 2035 r. i za każdy kolejny rok w latach następnych

Mimo, że poziom odnosi się do roku 2025, to obecnie Minister Klimatu i Środowiska wymaga przy składaniu „Sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi” wyliczeń tych poziomów za rok 2020 i 2021 w ramach monitorowania gmin (osiągnięto 17,56% za rok 2021)

Podobna sytuacja ma miejsce dla poziomów:

- recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów remontowo budowlanych,
- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Minister wymaga liczenia i wskazywania tych danych w sprawozdaniu wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi mimo braku odnośników w rozporządzeniach szczegółowych. Sprawozdania bez tych danych zwracane są do poprawy i uzupełnienia danych.

7.1 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów od 2012 – 2020 r.

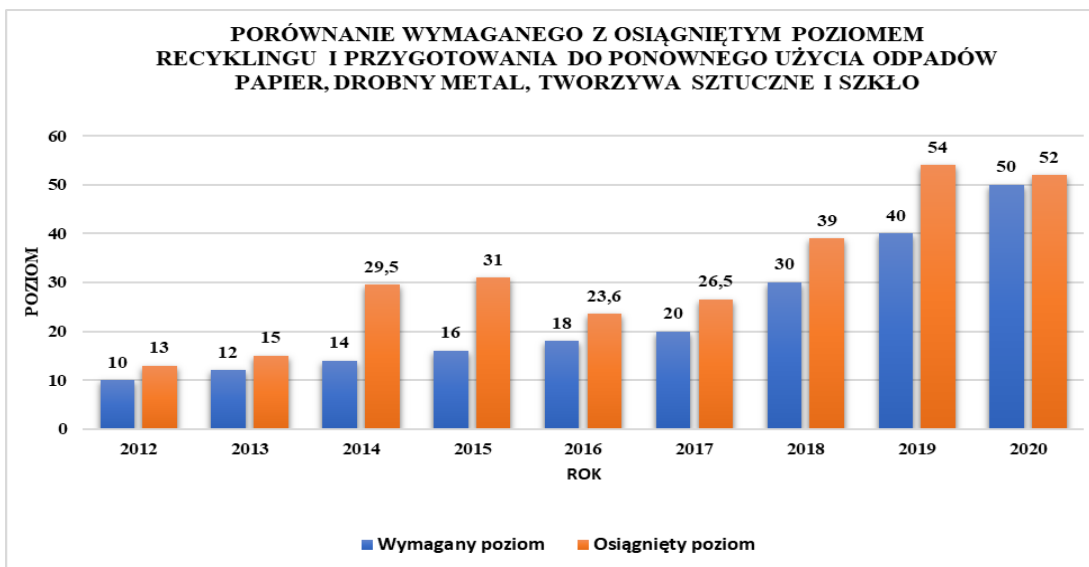
Dane do roku 2021 prezentuje poniższa tabela i wykresy.

Tabela 9. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i ograniczenie poziomu składowania masy odpadów od 2012 roku

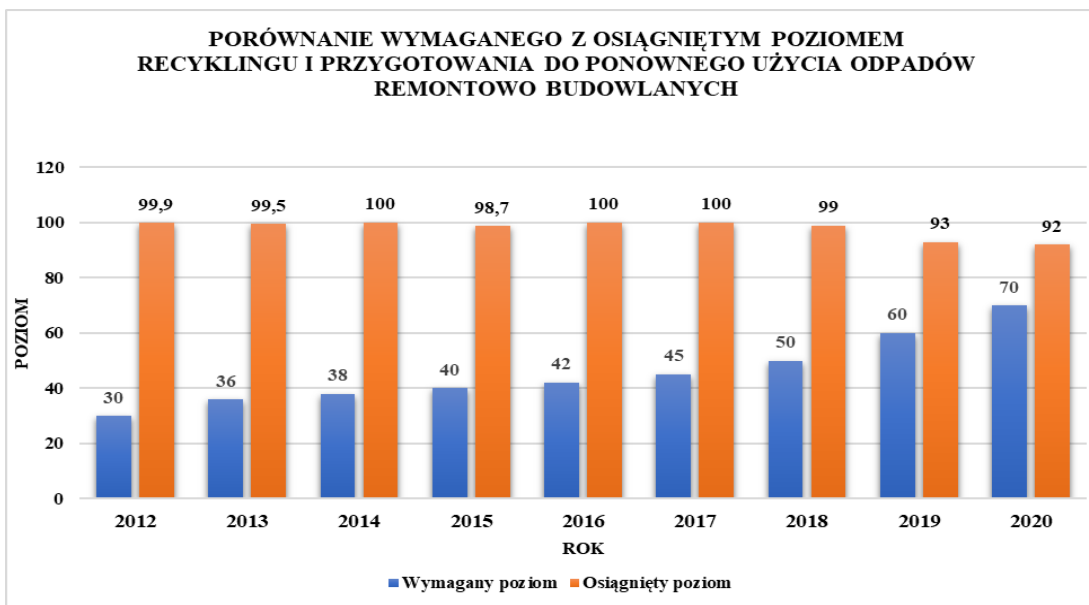
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia					Ograniczenie poziomu składowania masy odpadów		
Rodzaj odpadu	Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło		Odpady remontowo budowlane		Odpady biodegradowalne		
Poziom	Minimalny Wymagany	Osiągnięty	Minimalny Wymagany	Osiągnięty	Uwaga Maksymalny dopuszczalny	Osiągnięty	
Rok	2012	10	13	30	99,9	75	11,65
	2013	12	15	36	99,5	50	3,94
	2014	14	29,5	38	100	50	1,39
	2015	16	31	40	98,7	50	2,1
	2016	18	23,6	42	100	45	0
	2017	20	26,5	45	100	45	37,5
	2018	30	39	50	99	40	12
	2019	40	54	60	93	40	16
2020	50	61	70	92	35	6 (I półrocze)	

Z powyższego zestawienia wynika, że gmina do roku 2021 uzyskiwała wyższe poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niż te wymagane przepisami prawa. Odnosząc się do poziomu ograniczenia składowania masy odpadów biodegradowalnych ustawodawca wskazuje poziom maksymalny (dopuszczalny). W 2020 roku poziom obliczany był tylko za I półrocze ze względu na terminowość obowiązywania rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412) do 30 czerwca 2020 roku.

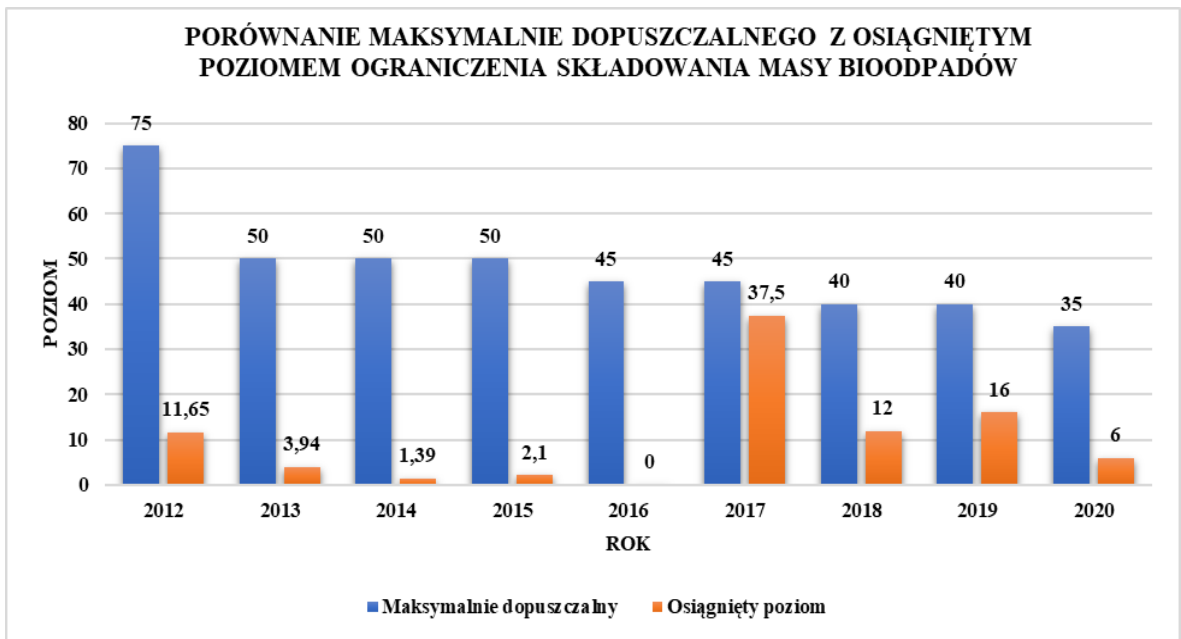
Wykres 9. Porównanie wymaganego z osiągniętym poziomem recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów papier, drobny metal, tworzywa sztuczne i szkło

Wykres 10. Porównanie wymaganego z osiągniętym poziomem recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów remontowo budowlanych

Wykres 11. Porównanie maksymalnie dopuszczalnego z osiągniętym poziomem ograniczenia składowania masy bioodpadów

7.2 Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia oraz ograniczenie poziomu składowania masy odpadów od 2021

W 2021 w związku ze zmianami legislacyjnymi, które wprowadziły nowe sposoby wyliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych osiągnięto następujące poziomy przez miasto Gliwice:

- poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – **22,16%**.

Przy obliczaniu wzięto pod uwagę opady zaprezentowane w tabeli poniżej:

Tabela 10. Informacja o masie odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy.

Kod i rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów w tonach [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w tonach [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	3439,165	1612,2445
15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	2756,131	2756,131
15 01 03 Opakowania z drewna	0	7,1354
15 01 04 Opakowania z metali	240,4761	466,615
15 01 05 Opakowania wielomateriałowe	0	7,8063
15 01 07 Opakowania ze szkła	3354,809	3020,3557
16 01 03 Zużyte opony	133,44	133,44
19 12 01 Papier i tektura	0	4370,7627
19 12 02 Metale żelazne	0	107,1687
19 12 03 Metale nieżelazne	0	7,9035
19 12 04 Tworzywa sztuczne i guma	0	34,5441
19 12 05 Szkło	0	18,6353
20 01 01 Papier i tektura	1662,8395	1662,8395
20 01 02 Szkło	10,24	10,24
20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	71,583	71,54
20 01 39 Tworzywa sztuczne	3159,83	3159,83
20 01 40 Metale	0,7774	0,776
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	6666,34	203,54
Łączna masa [Mg]	21495,631	17651,5077

- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne – **94,06%**

Obliczony na podstawie poniższych odpadów:

Tabela 11. Informacja o masie odpadów budowlanych i rozbiórkowych będących odpadami komunalnymi przygotowanymi do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy.

Kod i rodzaj odpadu	Masa odebranych i zebranych odpadów w tonach [Mg]	Masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi w tonach [Mg]
17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	6137,6600	5918,3800
17 01 02 Gruz ceglany	393,1000	393,1000
17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	6985,4000	7034,5000
17 02 01 Drewno	9,4400	9,4400
17 04 02 Aluminium	10,6090	10,6090
17 04 05 Żelazo i stal	1199,7900	1199,7900
17 04 07 Mieszanki metali	67,3440	67,3440
17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	318,0400	44,0000
Łączna masa [Mg]	15121,3830	14677,1630

Do roku 2020 przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych uwzględniano się tylko frakcje papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła. Zmiana od 2021 nakazuje wliczać wszystkie odpady odebrane i zebrane oprócz odpadów budowlanych, w tym także bioodpady.

Praktycznie wszystkie bioodpady odebrane i zebrane z terenu miasta Gliwice nie mogą być uznane za odpad selektywnie zebrany i tym samym brany pod uwagę przy obliczaniu poziomu recyklingu z uwagi na fakt iż trafiają one do kompostowni należącej do Przedsiębiorstwa Zagospodarowania Odpadów sp. z o.o., która nie jest kompostownią certyfikowaną. Uzyskanie Certyfikatu wydawane jest decyzją Ministerstwa Rolnictwa

i Rozwoju Wsi. Procedura uzyskania certyfikatu jest czasochłonna, lecz biorąc pod uwagę obowiązujące uregulowania prawne, konieczna. Ideą postępowania z bioodpadami w kompostowni certyfikowanej jest przekwalifikowanie kompostu, wytworzonego z selektywnie zebranych bioodpadów, na wartościowy produkt o właściwościach nawozowych. Zabieg ten pozwala nie tylko na utratę statusu odpadu, ale również na uzyskanie użytecznego produktu handlowego, którego obrót może przynieść korzyści ekonomiczne i środowiskowe.

8. Działania Straży Miejskiej w oparciu o Ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice

W 2021 roku funkcjonariusze Straży Miejskiej w Gliwicach przeprowadzili 116 kontroli przedsiębiorców (nieruchomości niezamieszkałych) oraz 22 kontrole posesji (nieruchomości zamieszkałych) w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W wyniku podjętych czynności kontrolnych ujawniono następujące wykroczenia:

- 1) Brak umowy na wywóz odpadów komunalnych:
  - a) nałożono 7 grzywien w drodze mandatu karnego;
  - b) wobec 2 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
  - c) wobec 1 sprawcy wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 2) Brak rachunków za wywóz odpadów komunalnych:
  - a) nałożono 6 grzywien w drodze mandatu karnego;
  - b) wobec 15 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
  - c) wobec 2 sprawców wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 3) Niewyposażenie nieruchomości w pojemnik na odpady komunalne:
  - a) nałożono 10 grzywien w drodze mandatu karnego;
  - b) wobec 24 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
  - c) wobec 2 sprawców wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 4) Wyposażenie nieruchomości w pojemniki/worki poniżej minimalnej pojemności wskazanej w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice:
  - a) wobec 6 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.
- 5) Niedostosowanie liczby pojemników do ilości wytwarzanych odpadów
  - a) wobec 1 sprawcy wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.

- 6)** Naruszenie warunków selektywnej zbiórki odpadów:
- a)** wobec 19 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.
- 7)** Niewywiązanie się z obowiązku selektywnej zbiórki odpadów:
- a)** nałożono 9 mandatów karnych kredytowanych;
  - b)** wobec 31 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
  - c)** wobec 2 sprawców wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 8)** Wywóz odpadów komunalnych poniżej minimalnej częstotliwości wskazanej w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Gliwice:
- a)** nałożono 5 mandatów karnych kredytowanych;
  - b)** wobec 25 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
  - c)** wobec 1 sprawcy wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.
- 9)** Niezłożenie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
- a)** nałożono 6 mandatów karnych kredytowanych;
  - b)** wobec 26 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
- 10)** Nieutrzymanie porządku w miejscu ustawienia pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych:
- a)** nałożono 1 mandat karny kredytowany;
  - b)** wobec 9 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.
- 11)** Brak oznaczenia na worku/pojemniku na odpady umożliwiającego zidentyfikowanie użytkownika:
- a)** nałożono 1 mandat karny kredytowany;
  - b)** wobec 19 sprawców wykroczenia zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.
- 12)** Pozbywanie się z nieruchomości odpadów zgodnie z przepisami:
- a)** nałożono 4 mandaty karne kredytowane;

- b)** wobec 26 sprawców zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia;
- c)** wobec 1 sprawcy wykroczenia skierowano wniosek o ukaranie do sądu rejonowego.

Wnioski końcowe

Z uwagi na konieczność wywiązywania się miasta Gliwice z obowiązku osiągnięcia poziomów recyklingu, priorytetowym zadaniem dla miasta jest realizacja zadań zwiększających efektywność zbiórki odpadów komunalnych w sposób selektywny zarówno od mieszkańców miasta jak i przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie miasta Gliwice.

W związku z tym należy kontynuować prowadzenie i wspieranie akcji edukacyjno-informacyjnych mających na celu uświadomienie mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. W pierwszej kolejności, zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami należy dążyć do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego ich wykorzystywania.

Bezwzględnym priorytetem jest ukierunkowanie kompostowni prowadzonej przez Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów sp. z o.o., na spełnianie wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 03 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530), by kierowane tam bioodpady można było uwzględniać w obliczeniach poziomów recyklingu.

Postępowanie z bioodpadami, dopuszczalne i możliwe do wprowadzenia to zagospodarowanie tego odpadu poprzez proces recyklingu R10, w ramach którego, po uzyskaniu stosownego zezwolenia, można go wykorzystać do poprawy stanu środowiska gruntowego, przynosząc korzyści rolnictwu. Zezwolenie na stosowanie procesu recyklingu R10 wydaje Urząd Marszałkowski a uzyskanie jego wydaje się mniej czasochłonne niż certyfikacja kompostowni. Wskazane jest więc, staranie się przez Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Odpadów sp. z o.o., o obie formy jednocześnie, aby spełnić wymagania Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w jak najkrótszym czasie.

Jednocześnie cały czas prowadzona są działania edukacyjne wśród mieszkańców, których celem jest uzyskanie jak najczystszej bioodpadu. Obecnie z kompostowników przydomowych uzyskano szacunkowo 77,36 ton odpadów, co wskazuje, że działania mają duży potencjał.

Ponadto na bieżąco prowadzone są działania mające na celu uszczelnienie obecnie istniejącego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Dokonywana jest weryfikacja złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

ze stanem faktycznym, prowadzone są również kontrole przestrzegania przez mieszkańców zadeklarowanego sposobu zbierania odpadów w sposób selektywny. Podobnej weryfikacji poddawani są również przedsiębiorcy, prowadzący działalność na terenie miasta Gliwice, ponieważ w tej grupie wykazano, że istnieje duża dysproporcja w odbiorze odpadów klasyfikowanych jako zmieszane do tych odbieranych selektywnie. Zintensyfikowanie działań przy współpracy ze Strażą Miejską w tym zakresie powinno pozytywnie wpłynąć na osiągnięte przez miasto poziomy recyklingu.

Poziom wytwarzanych odpadów przez mieszkańców nadal jest wysoki, choć odnotowano niewielki spadek w stosunku do lat 2019,2020. Mieszkańcy w dobie COVID-19 prowadzili wiele remontów i wymianę mebli w gospodarstwach domowych. Obecnie obserwuje się zmniejszenie działań w tym zakresie.

Wpływ na wciąż rosnącą ilość odpadów komunalnych ma również brak rozwiązań systemowych umożliwiających skuteczne zagospodarowanie odpadów jak i dotychczas nieustalona rozszerzona odpowiedzialność producentów oraz brak systemu kaucyjnego funkcjonującego od lat w Europie.

Jednocześnie należy uwzględnić, fakt, że w pozwoleniach zintegrowanych wskazywane są limity ilościowe dla odpadów przyjmowanych na instalacjach, mimo ich większych technicznych możliwości.

Miasto Gliwice, mając powyższe na uwadze, prowadzi działania zmierzające do budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych, w celu skutecznego zagospodarowania wciąż rosnącej liczby wytwarzanych odpadów przez mieszkańców.

Również w tym samym celu planowane jest pozyskanie środków zewnętrznych na utworzenie nowego, drugiego na terenie miasta, punktu PSZOK.

Adam Neumann
Prezydent Miasta Gliwice

/dokument podpisany podpisem elektronicznym/